ISSN -2583-147X(P), **Vol.- 8, Issue No. I, April 2022**
Bastabatara Pariprakash Prachee
Peer Reviewed and Referred Research Journal

କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା ଓ କଥାକାର କୃପାସାଗର ସାହୁ

ସୁନୀଲ ସେଠୀ

ଉତ୍ତର ଅଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଧାରାର ଜଣେ ସ'ଳ ସ୍ଥପତି ହେଉଛନ୍ତି କଥାକାର କୃପାସାଗର ସାହୁ । ସେ ତିନି ଶତରୁ ଅଧିକ ଗଳ୍ପ ଓ ଆଠରୁ ଅଧିକ ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା କରି ଓଡ଼ିଆ କଥା ଜଗତରେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟିକରି ସାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ମ୍ଭରେ ଲୌକିକ ଓ ଅଲୌକିକ, ଶୁଆ କହେ ଶାରୀ ଲୋ, ଭ୍ରାନ୍ତ ନିର୍ଝର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟା ଗଳ୍ପ, ଅରଣ୍ୟର ଅଜଗର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାହାଣୀ, କାହାଣୀ-୧୯୯୮ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ, ଗଡ଼ଜାତ ଗଳ୍ପ, କୃପାସାଗର ସାହୁଙ୍କ ରେଳ ଗଳ୍ପ, କୃପାସାଗର ସାହୁଙ୍କ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଗଳ୍ପ, କାହାଣୀ-୨୦୦୫ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ତାଙ୍କ କଥା ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱାକ୍ଷର ବହନ କରିଛି । ସାହିତ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବାଦ କି ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ଭରସା କରୁନଥିବା କୃପାସାଗର ସାହୁ ନିଜର ଅନୁଭୂତି ଓ ଅନୁଭବକୁ ଗଳ୍ପରେ ବଖାଣନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଯେ କାହାଣୀ ଭିତରେ ସାହିତ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବାଦଗୁଡ଼ିକ 'ୁଟି ଉଠନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକ ମ୍ଭ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯାହା ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦିଗକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଏ ଦିଗ ମ୍ଭରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା ।

ତେବେ ଏ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା କ'ଣ ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ, ସଂପ୍ରତି ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖା ଦେଇଥିବା କେତେକ ନୂତନ ତତ୍ତ୍ୱ ମ୍ଭରେ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ । 'କୁହୁକ' ଓ 'ବାସ୍ତବତା' ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ହେଲେ ମ୍ଭ, ଉଭୟ ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ସାହିତ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛି । ଇଭଶରକ୍ଷ ଋରକ୍ଟକ୍ସରଷ୍ୱଙ୍କ ମତରେ ଗରଶସମବକ୍ଷ ଜରବକ୍ଷସଷ୍ୱଙ୍କ ବାସ୍ତବତା ଓ ଚମତ୍କାରିତାର ମିଶ୍ରଣ ଅଟେ । କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା(ଗବଶସମ ଜରବକ୍ଷସଷ୍ୱଙ୍କ) ହେଉଛି ଉପନ୍ୟାସ ଓ ବାସ୍ତବତା, ସାଧାରଣ ଓ ଅସାଧାରଣ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଅତିବାସ୍ତବତା, ମୂର୍ତ୍ତ ଓ ଅମୂର୍ତ୍ତର ଅଦ୍ଭୁତ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ । ଏହା ଏପରି ଏକ କଳାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି, ଯେଉଁଥିରେ ଆଦର୍ଶବାଦ ଓ ରୋମାଂଟିକ୍ ଆତ୍ମନିଷ୍ଠ ଭାବକୁ ପରିହାର କରାଯାଇଥାଏ ।[୧] ବାସ୍ତବତାର ରୂପ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବରେ ଥାଇ ତା'ର କଙ୍କାଳକୁ ସମୃଦ୍ଧ କଲାବେଳେ ତା'ର ବେଶ ଓ ପରିପାଟୀ, ଅବାସ୍ତବ ଦୁନିଆର କଳ୍ପନାର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ଓ କୁହୁକର ଚମତ୍କାରିତା ପରିପୁଷ୍ଟି ଆଣିଥାଏ । ଏଣୁ ଐତିହାସିକ ଘଟଣାବଳୀର କାହାଣୀ, ପୁରାଣ ସାହିତ୍ୟର କଥାବସ୍ତୁ ଏକ ଧାରାରେ ଗତିଶୀଳ ନୁହେଁ । ଐତିହାସିକ ଘଟଣାବଳୀ ବାସ୍ତବତା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ଥିବା ବେଳେ, ପୌରାଣିକ କାହାଣୀ ମଣିଷ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବାହାରେ ଅଗମ୍ୟ, ଦୁର୍ଲଭ ଓ କାଳ୍ପନିକ କଥାବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ଗଢି ଉଠିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ବାସ୍ତବତା ସତ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିବାରୁ ତାହା ପାଠକକୁ ଯେପରି ଆନନ୍ଦ ଦିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ବିଜଡ଼ିତ ପରୀରାଇଜର କାହାଣୀ, ଅତିମାନସିକ ସ୍ତରର ଘଟଣାବଳୀ, ଅବଚେତନ ମନରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ଆଦି କିମ୍ଭୁତକିମ୍ଭାକାର ଅଦ୍ଭୁତ ପରିବେଶ ଗଳ୍ପଧାରାକୁ ଅତିରଞ୍ଜିତ କରୁଥିଲେ ହେଁ, ତାହା ଅଧିକ ସୁଖପାଠ୍ୟ ଓ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

କୁହୁକ ବାସ୍ତବତାକୁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ୧୯୬୫ ମସିହାରେ ଜର୍ମାନର ସମାଲୋଚକ ଋକ୍ସବଭଚ୍ଛ ଜକ୍ଟଷ କଳା ଓ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ୧୯୪୦ ମସିହାରେ ଆମେରିକା ଓ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ଲାଟିନ୍ ଆମେରିକାରେ ଦେଖାଦେଇ ଧିରେ ଧିରେ ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ କୁହୁକ ବାସ୍ତବବାଦକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କଲା । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟ-କୃତି ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଜୁଆନ ଚୁଲ ଙ୍'ା ବୋଲି କେତେକ ଆଲୋଚକ ମତ ଦିଅନ୍ତି । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଷାଠିଏ ଦଶକରୁ ଅଶୀ ଦଶକ ଥିଲା କୁହୁକବାସ୍ତବତା ବିସ୍ଫୋରଣର ଅସଲ କାଳଖଣ୍ଡ । ଏଥିରେ ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଲେଖକଙ୍କ ଏକ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଥିଲା । ଇସାବେଲ ଆଲେଣ୍ଡି (ଓଷ୍ୱବଭରକ୍ଷ ଇକ୍ଷକ୍ଷରଭୟର) ଙ୍କ ଐକ୍ଟଙ୍କଷ୍ୱର କ୍ଟଲ ଷ୍ୱକ୍ଟସକ୍ସସଷ୍ୱଷ୍ୱ ଓ ଗାବ୍ରିଏଲ ଗାର୍ସିଆ ମାର୍କ୍ୱେଜ (ଏବଭକ୍ସସରକ୍ଷ ଏବକ୍ସମସବ ଗବକ୍ସକ୍ତଙ୍କରଚ୍ଛ)ଙ୍କ ଲିଖିତ ଉପନ୍ୟାସ 'ଙଭର ଐଙ୍କଭୟକ୍ସରୟ ଛରବକ୍ସଷ୍ୱ କ୍ଟଲ ଷ୍ୱକ୍ଟଷସଷ୍ୱଙ୍କୟର' ଥିଲା ଖୁବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କୃତି, ଯେଉଁଥିରେ କୁହୁକବସ୍ତବତାର ବିଶେଷ କଳାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥିଲା ।[୨]

ଗଳ୍ପରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ପ୍ରୟୋଗ କରି ପାଠକମନରେ ଅଦ୍ଭୁତ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରି ତା ମନରାଜ୍ୟକୁ ବିସ୍ତାରିତ କରିଥାଏ କାହାଣୀ । ସେ ନିଜେ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ ଯେ ସେ କେଉଁଠି ଅଛି । ତାକୁ ଲାଗେ ସେ ଗୋଟିଏ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟରେ ବିଚରଣ କରୁଛି । ସାଧାରଣ ଗଳ୍ପ ଓ କୁହୁକ ବାସ୍ତବଧର୍ମୀ ଗଳ୍ପରେ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ଗଳ୍ପ ମାନଙ୍କରେ ଇତିହାସ ଲୋକ କଥା ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶେଷ ମ୍ଭାନ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ବର୍ଣ୍ଣନା, ଉପସ୍ଥାପନା ଓ କାହାଣୀର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ନୂତନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ନିମ୍ନବର୍ଗ, ଅବାଂଛିତ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଥାଏ । ବ୍ୟଙ୍ଗ, ବିଦ୍ରୋହ ଓ ବକ୍ତବ୍ୟର ଭୂମିକା ଏସବୁ ଗଳ୍ପରେ ଦେଖାଯାଏ । ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ସମାଜ ତତ୍ତ୍ୱ, ରାଜନୀତି ଓ ଇତିହାସର ସମାବେଶ ଏକ ନୂତନ ଶୈଳୀରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଗଳ୍ପ ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାଚୀନ କାହାଣୀ ବୁଢ଼ୀ ଅସୁରୁଣୀ କଥା, ରାଜାରାଣୀ କଥା, ଶୁଆଶାରୀ ପଶୁପକ୍ଷୀ କଥା, ପରୀ ରାଇଜର କଥା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଅଲୌକିକ ଓ କାଳ୍ପନିକ କଥାବସ୍ତୁ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିବାରୁ ପାଠକକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ । କଳ୍ପନା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ରାଇଜର ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ଓ ଅଦ୍ଭୁତ କଥାବସ୍ତୁ ମାନଙ୍କରେ ବାସ୍ତବତାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକମାନେ । ଗାଳ୍ପିକ ମନୋଜ ଦାସ, ହୃଷୀକେଶ ପଣ୍ଡା, ଅଖିଳ ମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, କଇଳାସ ପଟ୍ଟନାୟକ, ବିଷ୍ଣୁ ସାହୁ ଆଦି ଗାଳ୍ପିକମାନଙ୍କର ଗଳ୍ପରେ କୁହୁକବାସ୍ତବତାର ଚିତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ । ଯେଉଁଥିରେ ମିଶିରହିଛି ଇତିହାସ, ସତ୍ୟ ତଥା ନାନାଦି ଲୋକ କାହାଣୀ । ଗାଳ୍ପିକ ମନୋଜ ଦାସଙ୍କ 'ଗୋପନ ସଂଳାପ', 'କୁତୁକୁତିଆ ଭୂତ', 'ଚତୁର୍ଥ ବନ୍ଧୁ', 'ରାକ୍ଷସୀ କନ୍ୟା' ଆଦି ଗଳ୍ପରେ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତାର ବହୁଳ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମନୋଜ ଦାସଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଫାଣ୍ଟାସି, ଉଦ୍ଭଟତା, ରୂପଧର୍ମିତା କେବଳ ନାହିଁ ଏସବୁର ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ କଳ୍ପନା, ଅତିକଳ୍ପନା ସହ ବାସ୍ତବତାକୁ ନେଇ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ହୋଇଉଠିଛି ଗତିଶୀଳ । ସେହିପରି ଅଖିଳମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଶେଷ ଆବିଷ୍କାର', କଇଳାଶ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ 'ଟୁଆଁ ଟୁଇଁ', 'କୁହୁକ କାହାଣୀ', 'ନିହାତି ସତ ଭୂତ', ବିଷ୍ଣୁ ସାହୁଙ୍କ 'ଜଣେ ବ୍ୟାଘ୍ରାକାନ୍ତ ମହିଳାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ' ଆଦି ଗଳ୍ପରେ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା ଦେଖାଯାଏ ।

ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କଥାକାର କୃପାସାଗର ସାହୁଙ୍କ କେତେକ ଗଳ୍ପ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି- 'ପ୍ରବାସୀ ପୁତ୍ର', 'ମୟୂରୀ ଓ ନାଗକନ୍ୟା', 'ମହାମରଣ', 'ନଈର ଡାକ', 'ଅହିନକୁଳ ଉପାଖ୍ୟାନ', 'ସ୍ୱପ୍ନରେ ସାରାରାତି', 'ଲୁସି', 'ମଧୁର ମୋକ୍ଷ', 'ନାଇଟ୍ ଇନ୍ସପେକସନ', 'ଡାହାଣୀ', 'ହାତୀ ସହ ହାତାହାତୀ', 'ସେଇ ଝଡରାତି', 'ଦୁଃଖିଆମ୍ମା' ଭଳି ଅନେକ ଗଳ୍ପ । ଏଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବ ଜୀବନର ରୂପ ସହ ତାଳଦେଇ ମନ୍ତ୍ର ମୁଗ୍ଧ ପାଠକକୁ କୁହୁକର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଛି । ପାଠକ ଘୂରି ବୁଲିଛି ପରୀ ରାଇଜର ମନପବନ ଘୋଡ଼ାରେ; ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଛି ମାଲୁଣୀର ଭେଣ୍ଡାକୁ ମେଣ୍ଢା କରିବାର ମନ୍ତ୍ରରେ । ବାସ୍ତବତାର ପରିପାଟୀ ଦେଇ ସତରେ କଣ ଏ ସବୁ ସମ୍ଭବ? ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେ ପାଠକ ମନରେ । ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର ମାଧ୍ୟମ ଦେଇ କୃପାସାଗର ଥୋଇଦେଇଛନ୍ତି ଏକ କୌତୁହଳ ପରିବେଶ । ବାସ୍ତବରେ ଏହା କୌତୁହଳ ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ'ଣ? ଏହି କୌତୁହଳତା ହିଁ ଚମତ୍କାରିତା । ଏହି ଚମତ୍କାରିତା ହିଁ ଗଳ୍ପର ସଫଳତା ।

'ପ୍ରବାସୀ ପୁତ୍ର' ଗଳ୍ପରେ ନାୟକ ଅଗଣି ମନରେ ବୁଢ଼ି ମାଲ୍ୟାଣିର ପୁରୁଷକୁ ଦିନରେ ମେଣ୍ଢା ଓ ରାତିରେ ଭେଣ୍ଢା କରିବାର ମାୟାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ମାୟାରେ ସେ ପଡ଼ିଯାଇଛି । ଚାହିଁଲେବି ସେଥିରୁ ସେ ମୁକୁଳି ପାରୁନାହିଁ । ସେହି ବୁଢ଼ି ଅସୁରୁଣି ହେଉଛି ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ । ଯାହାର ପାଖରେ ସେ ଆଜି ବନ୍ଦୀ । "ସତକୁ ସତ ସେ ଏକ ମାଲ୍ୟାଣି ହାବୁଡ଼ରେ ପଡିଯାଇଛି । ଦିନରେ ତାକୁ ସେ ମେଣ୍ଢା କରି ଏବଂ ରାତିରେ ଭେଣ୍ଢାକରି ରଖିଛି ।"[୩] 'ମୟୂରୀ ଓ ନାଗକନ୍ୟା' ଗଳ୍ପରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଦକର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁହେଁ କଥୋପକଥନ ହେବାର ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକ । ନାଗକନ୍ୟାଟି ତାର କୁହୁକ ଜାଲରେ ବନ୍ଦୀକରିଦେଇଛି ମୟୁରୀକୁ । ମୟୂରୀ ଓ ନାଗକନ୍ୟା ଉଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ଆକାଶକୁ । ମୟୂରୀଟି ପକ୍ଷୀ ଝାଡ଼ି ଉଡୁଥିବାବେଳେ ବେକରେ ଝୁଲିଥିଲା ନାଗକନ୍ୟା । ସେହିପରି 'ମହାମରଣ' ଗଳ୍ପରେ ସମାଜର ସେବା ପାଇଁ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଟି ତା'ର ଶେଷ ଜୀବନରେ ଏକଲା ପଡ଼ିରହିଛି ଏକ ଛୋଟିଆ କେବିନ୍‌ରେ । ରାତିରେ ଖଟିଆ ଉପରେ ଶୋଇ ଚାହିଁ ରହିଛି ଆକାଶକୁ । ଯେଉଁଠି ତାର ସାଙ୍ଗମାନେ ତାରା ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା ହେଉଛି । ସେମାନେ ତାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି । "ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି କେତେ ଯେ ସାଥି ସହକର୍ମୀ ତାର ଆଖି ସାମ୍ନାରେ ଆରପୁରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ନିଜ ହାତରେ ସେମାନଙ୍କ ଶେଷକୃତ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଏବେ ବି ସେମାନଙ୍କର ଚେହେରା ଜଳଜଳ ଦିଶି ଯାଉଛି । ସେମାନେ ସବୁ ତାରା ହୋଇ ହାତଠାରିଲା ଭଳି ଲାଗେ । ସେମାନଙ୍କ ସହ ସେ ନିବୃତରେ ଆଳାପକରେ ।"[୪] ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା ଦୁଇ ନୃତ୍ୟ ରସରେ ମାତିଯାଇ ପ୍ରେମିକାର କପୋଳରେ ପ୍ରେମିକଟି ଚୁମ୍ବନ ଦେଉଥିବାର ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି ପ୍ରେମିକ । ଯାହାକୁ ଗାଳ୍ପିକ 'ସ୍ୱପ୍ନରେ ସାରା ରାତି' ଗଳ୍ପରେ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

'ଲୁସି' ଗଳ୍ପରେ କଥା କହିଛି ବହୁବର୍ଷ ପୁର୍ବେ ମରିଥିବା କଙ୍କାଳଟି । କିପରି ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଆଗରେ ବଖାଣିଛି ଲୁସି । ଏହି 'ଲୁସି' ଗଳ୍ପଟି ବିଗତ ଦିନରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଘଟିଥିବା ନିର୍ଭୟା ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ଚିତ୍ରକୁ ଗାଳ୍ପିକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି 'ମଧୁମୋକ୍ଷ' ଗଳ୍ପରେ ନାୟକର ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସିଛନ୍ତି ଦୁଇଟି ଆତ୍ମା । ସେ ଦୁହେଁଥିଲେ ପ୍ରେମୀ ଯୁଗଳ । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର କଥାକୁ କହିଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକ ଅପବାଦରୁ ସେମାନେ କରିଛନ୍ତି ଆତ୍ମହତ୍ୟା ।

'ହାତୀ ସହ ହାତାହାତୀ' ଗଳ୍ପରେ ହାତୀମାନେ କଥାହେଉଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକ । ଲୋକମାନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ଫଳରେ ହାତୀମାନେ ସହର ଆଡକୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ମଣିଷମାନଙ୍କର ଏହି ଅମାନୁସିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହାତୀମାନଙ୍କୁ ଦଳପତି ଦନ୍ତା ଅନ୍ୟ ହାତୀମାନଙ୍କୁ କହୁଛି । ଶିଶୁପୁତ୍ର କାହ୍ନୁର ଅଭାବନୀୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାର କଥା ଲେଖକ 'ସେଇ ଝଡ଼ରାତି' ଗଳ୍ପରେ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି 'ଡାହାଣୀ'ଗଳ୍ପରେ ଦେହୁରୀକୁ ଠାକୁରାଣୀ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଦେହୁରି କହିଉଠିଛି ଯେ ଗାଁରେ ଡାହାଣୀ ମାତିବାରୁ ଗାଁର ଲୋକମାନେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଥିବା ଭୂତ ଓ ଡାହାଣୀ ଲାଗିବା କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । 'ନାଇଟ୍ ଇନ୍ସପେକସନ' ଗଳ୍ପରେ ଭୁତମାନେ କଥା ହେଉଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ନାଇଟ୍ ଇନ୍ସପେକସନରେ

ଯାଇଥିବା ଅଫିସର ଏକ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଁଚିବାପରେ ଦେଖିଛନ୍ତି ଷ୍ଟେସନର କିଛି ଦୂରରେ କେତେଜଣ ଲୋକ ବାଲୁକା ଉପରେ ବସି କଥା ହେଉଛନ୍ତି ଓ ମଦ୍ୟପାନ କରୁଛନ୍ତି । "ବାଲୁକା ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ପାଞ୍ଚ ଛଅଟି ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ତାଙ୍କର ନଜରକୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କର ଚେହେରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶୁନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଖିଗୁଡ଼ିକ ଜଳୁଥିଲା ରଡ ନିଆଁପରି ।"(୫) ସକାଳୁ ଅଫିସର ଜଣକ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଷ୍ଟେସନଟି ରାତିରେ ବନ୍ଦରୁହେ ଓ ସେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ ସେମାନେଥିଲେ କିଛି ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଟ୍ରେନ ଆକ୍ସିଡେଣ୍ଟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ରେଳ କର୍ମଚାରୀମାନେ ।

କୃପାସାଗର ସାହୁ ବାସ୍ତବତାକୁ ପାଠକ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇତିହାସ, ଲୋକକଥା, ଆଖ୍ୟାନ, ଅତିକଳ୍ପନା ଆଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଗଳ୍ପକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ବାସ୍ତବତାକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି । ଏହି ମାନବେତର ଚରିତ୍ରମାନେ ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମାନବୀୟ ହୋଇ ମାନବସତ୍ତାକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଛନ୍ତି । ଯାହା'ଳରେ ସଂପ୍ରତି ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟକୁ ପାଠକ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରିଛି ।

ପ୍ରାନ୍ତଟୀକା

୧. ମିଶ୍ର ପଞ୍ଚାନନ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସମାଲୋଚନା ତତ୍ତ୍ୱ । ବଜୟିନୀ ପବ୍ଲିକେଶନ: ଶଙ୍କରପୁର, ଅରୁଣୋଦୟ ମାର୍କେଟ, କଟକ-୧୨, ୧ମ ପ୍ରକାଶନ-୨୦୧୯, ପୃଷ୍ଠା-୧୮୭ ।

୨. ତତ୍ରୈବ ।

୩. ସାହୁ କୃପାସାଗର । କାହାଣୀ-୨୦୦୫ । କୁସୁମିତା ପବ୍ଲିକେଶନ: ପ୍ଲଟ ନଂ- ଏଚ୍.ପି-୩, ଷ୍ଟେଜ-୨, ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୦୬, ୩ୟ ପ୍ରକାଶ-୨୦୧୬, ପୃଷ୍ଠା-୯୩ ।

୪. ସାହୁ କୃପାସାଗର । ଅରଣ୍ୟର ଅଜଗର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ । କୁସୁମିତା ପବ୍ଲିକେଶନ: ୩ୟ ପ୍ରକାଶ-୨୦୧୬, ପୃଷ୍ଠା-୨୮ ।

୫. ସାହୁ କୃପାସାଗର । ଲୌକିକ ଓ ଅଲୌକିକ । କୁସୁମିତା ପବ୍ଲିକେଶନ: ୧ମ ପ୍ରକାଶ-୨୦୧୬, ପୃଷ୍ଠା-୧୦୨ ।

ରେଭେନ୍ସା ୟୁନିଭରସିଟି, କଟକ ।